

OPIS PRZEDMIOTU/MODUŁU KSZTAŁCENIA (SYLABUS)

1.	Nazwa przedmiotu/modułu w języku polskim Muzealnictwo i ochrona zabytków
2.	Nazwa przedmiotu/modułu w języku angielskim
3.	Jednostka prowadząca przedmiot Wydział Nauk Historycznych i Pedagogicznych, Instytut Archeologii
4.	Kod przedmiotu/modułu 22-AR-S1-MuOcZa
5.	Rodzaj przedmiotu/modułu (<i>obowiązkowy lub fakultatywny</i>) obowiązkowy
6.	Kierunek studiów Archeologia
7.	Poziom studiów (<i>I lub II stopień lub jednolite studia magisterskie</i>) I stopień, studia licencjackie
8.	Rok studiów (<i>jeśli obowiązuje</i>) I rok
9.	Semestr (<i>zimowy lub letni</i>) zimowy
10.	Forma zajęć i liczba godzin Wykład 30 Ćwiczenia 30
11.	Imię, nazwisko, tytuł/stopień naukowy osoby prowadzącej zajęcia Bernadeta Kufel-Diakowska, dr
12.	Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych dla przedmiotu/modułu oraz zrealizowanych przedmiotów w zakresie wiedzy: podstawowa wiedza historyczna; znajomość podstawowych instytucji wyspecjalizowanych w ochronie zabytków i opiece nad zabytkami w zakresie umiejętności: umiejętność wyszukiwania, analizowania, oceniania, selekcjonowania i użytkowania informacji z wykorzystaniem różnorodnych źródeł; umiejętność abstrahowania pojęć w zakresie kompetencji: udział w życiu naukowym i kulturalnym
13.	Cele przedmiotu Świadomość celu muzeum i różnorodnych jego funkcji. Zapoznanie się z problemami współczesnego muzealnictwa, rolą muzeów i zasadami ich funkcjonowania, zwłaszcza w zakresie gromadzenia, przechowywania i udostępniania zabytków archeologicznych.

	Metody prezentacji zbiorów. Ogólna wiedza na temat funkcjonowania systemu ochrony zabytków. Znajomość krajowych i międzynarodowych aktów prawnych z zakresu ochrony zabytków i muzealnictwa.	
14.	<p>Zakładane efekty kształcenia</p> <p><u>Wiedza:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> – Student ma podstawową wiedzę z zakresu ochrony dziedzictwa kulturowego w przeszłości i obecnie. – Student ma podstawową wiedzę o instytucjach nauki i kultury oraz orientacja we współczesnym życiu środowisk naukowych i ich działalności popularyzatorskiej. <p><u>Umiejętności:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> – Student nabeździe umiejętność podejmowania decyzji dotyczących ochrony zabytków. – Posiada umiejętność pracy w zespole, wykonując zadania i rozwiązując problemy związane z prezentacją zabytków archeologicznych <p><u>Kompetencje społeczne:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> – Student posiada umiejętność identyfikacji i rozstrzygnięcia dylematów związanych z wykonywaniem zawodu. – Student będzie miał świadomość odpowiedzialności za zachowanie dziedzictwa kulturowego. – Ogólna kultura humanistyczna i obywatelska. 	<p>Symbole kierunkowych efektów kształcenia</p> <p>K_W09</p> <p>K_W10</p> <p>K_U02</p> <p>K_U13</p> <p>K_K04</p> <p>K_K05</p> <p>K_K09</p>
15.	<p>Treści programowe</p> <p>I. Podstawy prawne ochrony zabytków w Polsce</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Wybrane zagadnienia z ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami 2. Struktura i zadania organów ochrony zabytków 3. Etyka i zawód archeologa <p>II. Pojęcie dziedzictwa kulturowego</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Dziedzictwo kulturowe – definicja i rodzaje 2. UNESCO, międzynarodowe akty prawne z zakresu ochrony dziedzictwa 3. Metody popularyzacji dziedzictwa archeologicznego 4. Nowe funkcje zabytków <p>III. Podstawy prawne funkcjonowania muzeów w Polsce</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Wybrane zagadnienia z ustawy o muzeach 2. Muzea Archeologiczne w Polsce 3. Muzealia a zabytki <p>IV. Sposoby inwentaryzacji zbiorów muzealnych</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Przepisy dotyczące ewidencjonowania muzealiów 2. Program do inwentaryzacji zabytków - MONA 3. Dokumenty wymagane przy obiegu zabytków <p>V. Kodeks etyki zawodowej muzealnika</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Kodeks Etyki zawodowej Międzynarodowej Rady Muzeów (ICOM) 2. Problem przechowywania i eksponowania szczątków ludzkich 	

VI. Wystawiennictwo. Rodzaje i finansowanie wystaw

1. Dyskusja dotycząca obejrzanych wystaw
2. Rodzaje wystaw
3. Pozyskiwanie środków finansowych
4. Promocja muzeów i wystaw muzealnych

VII. Wystawiennictwo. Wykonanie wystawy muzealnej

1. Cel i temat wystawy
2. Koncepcje i cele wystaw archeologicznych
3. Środki i materiały
4. Przestrzeń wystawiennicza i jej elementy

VIII. Internetowa strona muzealna

1. Krytyczny opis i dyskusja na temat internetowej strony muzealnej
2. Strona internetowa jako samodzielna forma działalności muzealnej – problem współczesnego muzealnictwa

IX. Rola edukacyjna i popularyzatorska muzeów.

1. Lekcje muzealne i warsztaty interaktywne – plan zajęć
2. Organizacja tematycznych imprez archeologiczno-historycznych
3. Inne sposoby popularyzacji archeologii przez muzea
4. Promocja regionu

X. Rodzaje muzeów

1. Skanseny archeologiczne w Europie jako centra „archeologii żywej”
2. Archeologia doświadczalna w popularyzacji archeologii i jako metoda badawcza, naukowe walory eksperymentów
3. Ginące zawody, dawne technologie i rzemiosła

XI. Podstawy prawne ochrony zabytków w Polsce

1. Początki konserwatorstwa.
2. Ustawa o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami
3. Rozporządzenia wykonawcze do ustawy

XII. Praca w muzeum

1. Ustawa o muzeach i rozporządzenia wykonawcze do ustawy.
2. Sposoby kształcenia pracowników muzealnych.

XIII. Co to jest muzeum?

1. Istniejące definicje.
2. Potoczne rozumienie pojęcia.
3. Historyczna ewolucja pojęcia.
4. Cele działalności muzeum.
5. Rola muzeum (magazynowa, dydaktyczna, rola naukowa).
6. Muzeum a nauka. Organizacja pracy naukowej w muzeum.
7. Typologia muzeów.
8. Zarządzanie i organizacja w muzeum.

XIV. Muzeum a kolekcja. Historia kolekcjonerstwa

1. Pojęcie kolekcji.
2. Funkcjonowanie kolekcji w dawnych społeczeństwach. Prywatne kolekcje.
3. Pojawienie się kolekcji publicznej.
4. Przejście kolekcji w muzeum.
5. Kolekcjonerstwo społecznym zapleczem muzeów.

XV. Historia muzeów

1. Formowanie się muzeów i bibliotek publicznych.
2. Funkcja społeczna i państwowa muzeum.
3. Dzieje muzeów w Polsce i na świecie.
4. Dzieje muzeów na Śląsku.

XVI. Cechy muzealiów, selekcja przedmiotów trafiających do muzeum

1. Przedmiot muzealny.

	1. Autentyczność i oryginalność. 2. Dokumentacyjna funkcja muzeum. XVII. Kreacja obiektu muzealnego - wystawiennictwo 1. Muzea na wolnym powietrzu. 2. Metody wystawiennicze.	
16.	Zalecana literatura (<i>podręczniki</i>) 1. Czopek S., <i>Wstęp do muzealnictwa i konserwatorstwa archeologicznego</i> , Rzeszów 2000 2. Chowaniec R. <i>Dziedzictwo archeologiczne w Polsce. Metody edukacji i popularyzacji</i> , Warszawa 2010. 3. Swain H., <i>An Introduction to Museum Archaeology</i> , Cambridge University Press, 2007 4. Trzciński M., <i>Przestępczość przeciwko zabytkom archeologicznym. Problematyka prawno-kryminalistyczna</i> , Warszawa 2010 5. Zeidler K., Trzciński M., <i>Wykład prawa dla archeologów</i> , Warszawa 2009 6. akty prawne z zakresu muzealnictwa i ochrony zabytków 7. Wojciech Gluziński, <i>U podstaw muzeologii</i> 8. Krzysztof Pomian, <i>Zbieracze i osobliwości</i> 9. Michał Mencfel, <i>Skarbce natury i sztuki</i> , Warszawa 2010 10. Rocznik „Muzealnictwo”, dostępny na stronie NID (obecnie wydawany przez Narodowy Instytut Muzealnictwa i Ochrony Zbiorów).	
17.	Forma zaliczenia poszczególnych komponentów przedmiotu/modułu, sposób sprawdzenia osiągnięcia zamierzonych efektów kształcenia: wykład: egzamin; wymagania: znajomość podstawowych faktów z dziejów muzealnictwa światowego i polskiego, zagadnień teleologicznych i aksjologicznych muzealnictwa; umiejętność analizy celów i konsekwencji obserwowanych działań normatywnych i praktycznych z zakresu ochrony konwersatorium: ocena; wymagania: aktywny udział w zajęciach, przygotowanie i wygłoszenie prezentacji w formie recenzji na temat dowolnej wystawy muzealnej, pozytywne zaliczenie sprawdzianów, znajomość problematyki podejmowanej na zajęciach i umiejętność dyskusowania na temat bieżących problemów z zakresu współczesnego muzealnictwa	
18.	Język wykładowy polski	
19.	Obciążenie pracą studenta	
	Forma aktywności studenta	Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
	Godziny zajęć (wg planu studiów) z nauczycielem: - wykład: - ćwiczenia:	30 30

	Praca własna studenta np.:	
	- przygotowanie do zajęć:	30
	- przygotowanie do egzaminu:	60
	Suma godzin	150
	Liczba punktów ECTS	5

*objaśnienie symboli:

K (przed podkreśleniem) - kierunkowe efekty kształcenia

W - kategoria wiedzy

U - kategoria umiejętności

K (po podkreśleniu) - kategoria kompetencji społecznych

01, 02, 03 i kolejne - numer efektu kształcenia